

POSTA MUNDI 世

Numero 39, Novembro 2022

Jurnal Inter IAL: Esperanto, Ido, Interlingue-Occidental,
Latino sine flexione, Populido

Enhavo

[posta_Mundi] Fraz Nº39	2
Praefatio , Victore Leve (Latino sine flexione)	4
ZAAD-LAND , Partaka (Populido)	5
Antonio et Cleopatra , Victore Leve (Latino sine flexione)	6
La dia komedio, Infero , Gonçalo Neves kaj al. (Esperanto kaj Ido)	7
Duopla sinkronajo e duopla plusajo , Partaka (Ido)	9
Fratres e Demones , Dorlota Burdon (Interlingue-Occidental)	11
Marlaboristoj , Victore Leve (Esperanto)	13

[posta_Mundi] Fraz Nº39

Adjuvilo Nula respondo. La siro nekonocata ripetin sua demando, ma vane.

ARIEL Nul response. Le senior incognosate repete su demande, ma in van.

Ekumenski Nuli respons. Di ankenen repete sui frag, ma vanitim.

Esperanto Neniu respondo. La nekonatulo ripetas sian peton, sed vane.

Euralinga Nula réponse. La senioro niconosáta répete sua peten, seda por nula.

Ido Nula respondo. La siorulo nekonocata repetas sua demando, ma vane.

Idiom Neutral Noun respond. Sinioro no-konosed repet sue demand, ma vane.

Intal Nul response. Le non-konosat sinioro repeta su demande, ma vanim.

Interlingua Nulle response. Le senior incognite repete su demanda, sed in van.

Kotava Me dulzera. Megrupenikye gionpon gire malerur.

Latino sine flexione Nullo responso. Viro ignoto repete suo petitione, sed in modo vano.

LFN No responde. La senior nonconoseda repete se esije, ma futil.

Lingwa de planeta Jawaba yok. Garibe sinior repeti suy demanda, bat vanem.

Lugamun No jawabe. Jen nejixibi ripit minta ya, bal bina suses.

Mondial Nul response. Le senior incognosate repeta su demande, ma in van.

Mondlango/Ulango Nula respondo. La mistulo nekonata ripetas hia demando, sed vane.

Globasa Nil jawabu. Nenkonedoyen rigi sesu peti, mas seha.

Monkel Ni resp. O sior nokonswt repeti len fumand, xu vanyf.

Mundeze neya pospele. netsia ane repeli loa plese, may sensao.

Novial Nul respondo. Li siniro nonkonosats repeti sen prego, ma vanim.

Neo Nil rispo. Lo nokonat siro ripar lea ezigo, mo vane.

Occidental/Interlingue Null response. Li senior ínconosset repetit su demande, ma in van.

Omnial Nul respondade, le incognosed signiore repeta sial petade, sed afruktim.

Populido Nul responde. Le sioro nonkonosats repete sui pete, ma vanei.

Rapidlingue Nul responde. Le deskonoskat senyoro ripeta ilsu demande, pero vanim.

Sambahsa Neid antwehrd. Is negnohn poti repeteiht sien eiskwen, bet in vain.

Sibelingua Nula respondo. Li senioro ne-konosata repeta su demando, ma vane.

Volapük Gespik nonik. Nesevādan dönuon begi okik, ab vaniko.

Praefatio, Victore Leve (Latino sine flexione)

Salvete lectores!

Antea quod me presenta contributiones ad isto numero de POSTA MUNDI, me vol gratiare Partaka per suo idea graphico: adde pagina retro cum loco de nostro gruppo.

Ce mense, nos habe sex articulos in quinque lingua differente: Partaka continua suo traductione in Populido de "Le Vaganto" per Khalil Jibran et scribe "Duopla sinkronajo e duopla plusajo" in Ido; me propone traductiones in Interlingua de Peano de sublime poema de José-Maria de Heredia et in Esperanto de extracto de libro "Les travailleurs de la mer" de Victor Hugo; Gonçalo Neves presenta tres versione de poema de Dante in Esperanto et Ido; Dorlota Burdon scribe "Fratres e Demones" in Interlingue-Occidental cum suo proprio illustratione.

Me spera quod vos i gaude legere nostro diurnale et quod participa in proximo!

Victore Leve

<victore-leve@protonmail.ch>

ZAAD-LAND, Partaka (Populido)

Sur le voy a Zaad, voyajero renkontray viro, kel habitay vicin vilaj; e le voyajero, indikant permanuei vasti ter-extensaj, kestionay le viro:

“Ka no esay ti-ci le batalie-agre, u rejo Ahlam vinkay sui enemiks?”

“Ol nul-kuan esay batalie-agre”, le viro responday. “Olim, sur ti-ci ter-extensaj, existay le gran urbe Zaad, kel brulesay til ke restay nur cindre’s. Ma, nun, ol es bon ter, ka no?”

E le voyajero e le viro separay su. Preskei mi-milie plu for, le voyajero renkontray altri viro ed, indikant iter le agre, dicay:

“Do, ti-la es le lok, u le gran urbe Zaad esay establisat olim.”

“Nul-kuan existay urbe en ti-ci lok”, le viro responday, “ma existay monakey, kel esay destruktat dal popul de Sud-Land.”

Kelkei plu tard, sur le sam voy a Zaad, le voyajero renkontray un plus viro ed, in-

dikant iter le ter-extensaj, dicay:

“Ka ver, ke ti-la es le lok, u olim existay gran monakey?”

“Nul-kuan existay monakey la, ni ce le cirkumaje’s”, le viro responday, “ma, segun nosi genitors ed ancestre’s, olim fa-lay gran meteorit sur le agre.”

Le voyajero duray sui voy, admirant su en sui kordie. E lu renkontray tre oldi viro e, salutant il, dicay ad il:

“Sioro: marcant sur ti-ci voy, me renkontray tri viro, kels habite le viciney, e me kestionay singlu den lus le historie de ti-ci teritorie, e singlu negay to, ko l’altru respondabay e, sui-foy, singlu raportay novi historie, kel l’altru mem no mensionabay.”

“Amiko mei”, le oldo responday dum leve sui kap, “singli viro ed omni tri responday a tu to, ko realei eventay; ma, nur kelke’s den nos abe le kapables adjunte afirmaje’s ad altri diferant afirmaje’s por konstrunkte veraje denposei.”

ek “Le Vaganto” da Khalil Jibran

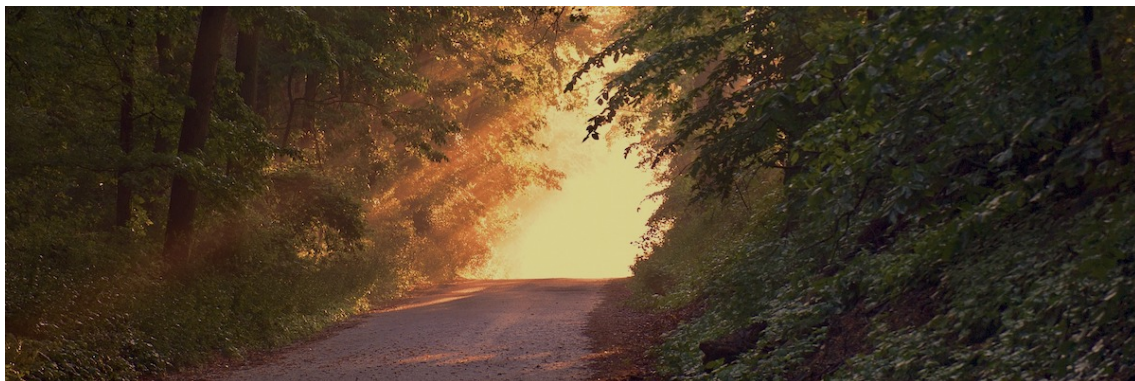
Antonio et Cleopatra, Victore Leve (Latino sine flexione)

Ambo spectata, ex alto aggere,
Aegyptia dormire sub caelo suffocante,
Et fluvio, trans delta nigro quod finde,
Ad Bubaste vel Sais rotare suo unda crasso
Et Romano jam senti sub suo grave lorica,
Milite captivo lactante somno de infante,
Plicare et deficere suo corde triumphante
Corpore voluptuoso quod suo complexo amplecte.
Vertente suo capite pallido inter suo capillos fusco
Ad qui inebria invicto odores,
Illa porrigere suo ore et pupilla claro;
Et super illa prono, ardente Imperatore
Vide in suo oculos largo stellato de punctos de auro
Toto mare immenso ubi fuge naves.

ex *Les Trophées* de José-Maria de Heredia

La dia komedio, Infero, Gonçalo Neves kaj al. (Esperanto kaj Ido)

Nel mezzo del cammin di nostra vita
mi ritrovai per una selva oscura
ché la diritta via era smarrita.

Ahi quanto a dir qual era è cosa dura
esta selva selvaggia e aspra e forte
che nel pensier rinova la paura!

Tant'è amara che poco è più morte;
ma per trattar del ben ch'i' vi trovai,
dirò de l'altre cose ch'i' v'ho scorte.

Dante Alighieri verkita en 1304-1307/8

Ye l' mezo dil voyo di vivo nia,
me trovis me en obskura foresto,
nam egarabis me la voyo pia.

Ho, quante ardua esas la atesto
pri ca silvo sovaj, dens e severa
qua rinovigas la pavor-sugesto!

Mem morto es apene plu austera;
ma por traktar lo bona quan me trovis,
me naracos la vidaji cetera.

Ido-traduko Gonçalo Neves, 2022

La dia komedio, Infero, Gonçalo Neves kaj al. (Esperanto kaj Ido)

Je l' vojomez' de nia vivo tera
mi trovis min en arbareg' obskura,
ĉar perdiĝinta estis vojo vera.

Ho, ve eĉ diri, kia lok' terura
estas ĉi kruda, pena dens' arbara,
revekas timon eĉ memoro nura.

Eĉ mort' apenaŭ estas pli amara.
Sed traktos mi pri renkontita ĉio,
por ke l' trovita Bono iĝu klara.

Esperanto-traduko Kálmán Kalocsay, 1933

En mezo de la voj' de vivo nia
mi trovis min en arbareg' obskura,
de l' rekta voj' estinte fordevia.

Ho ve, raportu estas tasko dura,
Kiom l'arbaro krudas kaj malbonas;
ĝi eĉ en penso estas plej terura.

Pli da amaro nur la morto donas,
sed pro la bono, kiun mi entrovis,
pri l'aĵoj travivitaj mi eksponas.

Esperanto-traduko Enrico Dondi, 2006

Duopla sinkronajo e duopla plusajo, Partaka (Ido)

Yen ke, olim, me experiencis ne nur simpla, sed mem duopla sinkronajo, quankam ol similesis plur altra, pri qui me ja raportabas...

Dum lektar mesajo sur la skreno di mea komputatoro, me audis (de funcionanta TV-aparato) e lektis, tote samtempe, unesme la vorto "filozofio", ed un minuto plu tarde, la vorto "Italia". L'unika difero esis la linguo, nam me audis amba vorti en la kataluna, dum ke me lektis li en Ido...

Ed ultre to, la mesajo, quan me lektis, esis pasable kurta.

E nun, yen kelko diferanta e mem plu impresanta: la mencionita duopla plusajo...

Tempope, dum lektar, mea spozino questionas me pri kelka vorti, quin el ne konocas: precipue vorti kastiliana. Quankam me preske sempre konocas tal vorti, nur kelka-foye me savas exakte definir li...

Olim, tote ne-expektite, dum ke ni esis en la koqueyo, me komencis serchar en mea mento ula vorto, pri qua el questionus me, se el renkontrus ol dumlekto...

Me nul-tempe agabis tale. Pro quo tadie? Me ne savas.

Me trovis vorto qua esabis *nevre pronuncata inter el e me, e me questionis el pri olua signifiko...

Quale previdite da me, el ne ja lernabis ta vorto...

Kelke plu tarde, exter la koqueyo, el esis lektanta libro, kande... Yen ol! Yen la vorto, nul-tempe aparinta inter ni, quan me pensabis, e pri qua me questionabis mea spozo, apen dek minuti ante lore: incólume (sendomaja)...

Lektinte l' vorto, e dum kelke ridar, mea spozo informis me pri l' fakto e duris lektar qualse nulo stranja eventabus...

"Ka tu jokas, karino? Montrez a me ta vorto!", me quik reaktis maxim astonata e, quale Santa Tomaso, kun la bezono vidar, e mem tushar, por kredar...

E yes... Nula joko... Ibe esis la vorto: incólume...

"Ho, karino! Ka tu simple ridas e duras lektar?"

"Me ja kustumeskis tua stranja fenomeni, vel!", el dicis.

Duopla sinkronajo e duopla plusajo, Partaka (Ido)

Nu, pos ta unesma plusajo, voluntez atencar olta duesma:

Dum ke mea spozino e me sidis avan la herdo, ulo kaptis aparte mea atenco, e kande me esis diconta certena vorto, me koncieskis, ke ol nul-tempe uzesis inter ni, e ke, forsan, mea spozo men questionus pri olua exakta signifiko...

"Escolta el crepitar de les flames!" (Askoltez la krepitado del flamaro!), me sugestis ad el.

Asertite, el ne ja kontrolabis tal vorto (crepitar), e do ni kelke konverseskis pri ol...

E plu tarde, eventis fenomeno simil ad

olta eventinta, ne tanta tempo ante lore, en la sama chambro, lora-kaze relatanta la vorto incólume (sendomaja)...

Mea spozo komencis lektar nova libro, e pos lektir apen kelka pagini...

Ho, yes! Yen ke ibe aparis la formo crepitació (krepitado), e yen ke ol mem ri-aparis plura-foye alonge l' mencionita libro...

Ka mea spozino questionabus me, se me ne previdabus e ne parklarigabus antee amba vorti? Maxim probable.

Duopla sinkronajo e duopla plusajo, ve!

Fratres e Demones, Dorlota Burdon (Interlingue-Occidental)

Fratres e demones

Finalmen vacanties! Li scol-annu finit e nu du semanas de sole, mar e plage con mi genitores in Hispania. Ma anc con mi juniore fratre David. Il have 10 annus e dunc esset quar annus plu yun quam me.

Regrettabilmen li favorit occupation de David esset vexar su seniori sestra. E naturalmen mi genitores expecta que yo prende le con me a omni loc e que yo atente le e que yo sempre lude con il.

Pro to yo devet luder con il football in li ardent sole sur li plage. Durant noi ludet me esset inatent, pro que yo regardat a un vermen atrativ puer sur li plage. Li puer hat just arivat con su genitores. Ma in ti momente it evenit. David tirat li balle con grand fortie directmen in mi facie. It vermen dolet mult e mi nase sanguat. Yo criat a mi fratre: "Esque tu es folli? Tu ha fat to con intention!"

David solmen grinat e respondet: "To solmen evenit, pro que tu ne atentet. Tu debe sempre gapar al pueres." Yo devenit incoherat e curret vers il. Il pensat que to es un amusant lude e ridet. Finalmen

mi matre haltat me.

Mi matre dit: "Ples haltar Lena! Il ne ha fat it con intention. Pueres in li etá de David es tant feroci. To es li hormones. Tu deve comprender to, mi lépor-ete!" Mamá consolat me e auxiliat me con li nase e bentost yo sentit me plu bon.

Yo trottat a mi stul por insolar me. Finalmen tranquillat! David ne esset ta e yo havet témpor por me self. Anc mi genitores nu ne va fortiar me luder con li litt demon pos li eveniment con mi nase. Yo portat mi nov verdi bikini. Por svimmar yo sempre porta un costume de balne, ma ne por insolar me un bikini es plu bon. Yo sentit li calor del sole sur mi pelle. Mi pelle esset ancor tre pallid e yo frictet me con lotion contra li sole por ne reciver tro mult radiation del sole sur mi pelle. Yo surmettet mi oculares de sole, pro que li sole es tant lucid e yo volet leer poc.

Nu yo vermen volet usar li témpor por mi libre estival. Yo lee un tre romantic libre con li titul "Amore del estive". Li heroe del libre esset Denise qui have

15 annus. Ella es un poc timid — tam quam yo. Denise es anc modest e pleasant. Ella inamorat se in li tre sportiv Stepan qui es li max bon footballero del scola. Li roman esset tant romantic e interessant. Esque Denise vermen posse ganiar li cordie de Stepan? Yo posset totalmen identificar me con Denise pro que yo secretmen esset inamorat in un púer in mi scola, qui anc es un tre bon sportist. Ma comprensibil Marco ancor ne savet to, pro que yo anc esset timid.

Per leer in li sole yo devenit un poc fatigat. Lentmen mi oculos cludet se e yo revet. In mi reve yo esset juntmen con Marco. Il subridet a me e inbrasat me. Yo regardat in su blu oculos e esset tant felici. Yo mettet mi cap a su epol. Su bocca aproximat se vers mi bocca. Yo apertet mi bocca expectante su besa. Ma subitmen un grand unde venit ex necú. Strax yo avigilat me e devet constatar que yo esset totmen humid. Li frigid aqua gutteat de mi capilles. Yo criat e strax comprendet li cause de ti eveniment.

David stat avan me e ridet sonorimen.

Il hat plenat su micri sittel de plastica e versat li aqua in mi visage. Nu omnicos esset humid, anc mi libre! Il dit ridiente: “Yo volet solmen impedir que tu receive un colpe de sole mi amat sestra. Yo ha salvat te!”

Nu yo totalmen perdit mi patientie. Yo comensat criar vermen sonorimen: “To es vermen suficient tu demonette! Yo va mortar te!” David solmen ridet e curret vers mi mamá. Mamá venit vers me e questionat stultmen: “O Lena, quo ha evenit ci?”

Yo criat rabiament: “TO ESSET LI MICRI DEMON, QUI PRETENDE ESSER MI FRATRE!”

Ma mamá subridet: “O mi povri leporrette, ma talmen es li púeres. To save li hormones...”

Yo ne posset audir ti stult excuses por ti demon. Sin un parol yo livat li plage e eat vers mi chambre in li hotel. Yo eat in li chambre balneari. Ta yo plorat por circa un hor. Vacanties con mi fratre es vermen li inferne. Necós sur li munde posse esser plu mal quam il.

Marlaboristoj, Victore Leve (Esperanto)

Ĉiu insulo havas sian propran valuton, sian propran patois, sian propran registaron, siajn antaŭjuĝojn. Ĵerzo estas maltrankvila pri franca posedanto. Se li aĉetus la tutan insulon! En Ĵerzo, eks-terlandanoj estas malpermesitaj aĉeteron, sed en Ĝerzako, permeso. Aliflanke, religia severeco estas malpli sur la unua insulo ol sur la dua, Jersey Sunday havas la ŝlosilon al la kampoj, kiujn Guernsey Sunday ne havas. La Biblio estas devigebla en St. Peter Port pli ol en St. Helier. La aĉeto de posedaĵo en Ĝerzako estas komplika, precipe por la malklera fremdulo, pro unuopadango; la aĉetanto respondas sur sia akiro, dum dudek jaroj, de la komerca kaj financa situacio de la vendisto kiel ĝi estis en la preciza momento kiam la vendo okazis.

Aliaj implikaĵoj ekestiĝas de la diverseco de valutoj kaj mezuroj. La ŝilingo valoras dudek kvin sousojn en Anglio,

dudek ses sousojn en Ĵerzo, kaj dudek kvar sousojn en Ĝerzako. “La pezo de la reĝino” ankaŭ havas ĝiajn strangaĵojn; la Ĝerzja-funto ne estas la Ĵerzo-funto, kiu ne estas la angla funto. [...] En Ĝerzako nur franca arĝento estas uzata, kaj nur angla arĝento estas nomita. La manko de simetrio iras ĝis nun, ke estas pli da virinoj ol viroj en la insularo; ses virinoj por kvin viroj.

Ĝerzako havis multajn nomojn, iujn arkeologiajn; ĝi estas por kleruloj Granozia, kaj por la lojala malgranda Anglio. Fakte, ĝi similas Anglion en sia geometria formo; Serk estus lia Irlando, sed Irlando oriente. [...] Ĝi estis dediĉita de la romianoj al Saturno, sed de la keltoj al Gwyn; ŝi ne multe gajnis el ĝi, Gwyn estas, kiel Saturno, infanmanĝulo. Ĝi havas malnovan francan kodon kiu devenas de 1331 kaj estas nomita la Precepto de Assize. [...] Ĝerzako eksportas vinagron, brutaron kaj fruktojn, sed ĉefe

ĝi eksportas sin; ĝia ĉefa komerco estas gipso kaj granito. Ĝerzako havas tricent kvin neloĝatajn domojn. Kial? La respondo, por iuj almenaŭ, povas esti en unu el la ĉapitroj de ĉi tiu libro. La grandaj rusoj en Ĵerzo komence de ĉi tiu jarcento lasis sian memoron en la ĉevaloj; la Ĵerzo-ĉevalo estas unuopa kombinaĵo de la normanda ĉevalo kaj la kozaka ĉevalo; li estas admirinda kuristo kaj potenca marŝanto.

En la deksepa jarcento okazis civita milito inter Ĝerzako kaj Chateau Cornet; Cornet Castle estanta por Stuart kaj Ĝerzako por Kromvelo. Estas preskaŭ kvazaŭ la Ile Saint-Louis deklaris militon sur la Quai des Ormes. [...] La divido, la hierarkio, la kasto, la kupeo, placiĝas al la insulanoj de ĉi tiu insularo, tiel

bone priskribita kiel Nekonata Normandio. La homoj de Ĝerzako precipe havas tian guston por la insuloj, ke ili faras insulojn en la loĝantaro; ĉe la supro de tiu ĉi malgranda socia ordo, sesdek familioj loĝas aparte; duonvoje, kvardek familioj formas alian grupon, same izolita; ĉirkaŭe estas la homoj. Koncerne la aŭtoritaton, ĝi estas kaj loka kaj angla. [...] Por leĝo la kutimo de Normandio. La prokuratoro estas nomumita per komisiono, kaj la vokto laŭ patento, tre serioza angla nuanco. Krom la vokto kiu regas la civilan, ekzistas la dekano kiu reguligas la spiritan, kaj la guberniestro kiu regas la militistaron. La detaloj de la aliaj oficejoj estas indikitaj en la "tabelo de sinjoroj kiuj havas la unuajn poziciojn sur la insulo".

el *Les travailleurs de la mer* de Victor Hugo

POSTA MUNDI 世

https://groups.google.com/g/posta_mundi